

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол від 30.08.2022 р. № 2

завідувачка кафедри

 (доц. Кабельнікова Н.В.)

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОСНОВИ ДЕФЕКТОЛОГІЇ**

Освітня програма Початкова освіта
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність 013 Початкова освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ, 2022

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Психологія мовлення. Основи дефектології
Тип курсу	Вибіркова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	7 кредитів / 210 годин
Семестр	5 семестри
Викладач	Наталія Ільїна (Nataliia Iliina), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти, https://orcid.org/0000-0002-8924-0574 Сизова Наталія Володимирівна, викладач кафедри спеціальної освіти
Посилання на сайт	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=3245
Контактний телефон	
Email викладача:	Ільїна Н.В. – Asha@ksu.ks.ua Сизова Н.В. – nsyzova@ksu.ks.ua
Графік консультацій	Вівторок, 13:30-14:30 або за призначеним часом
Методи викладання	лекційні заняття, практичні заняття, презентації, тестові завдання, індивідуальні завдання
Форма контролю	Диференційований залік

2. Анотація дисципліни: курс «Основи дефектології» має чітку професійну спрямованість під час підготовки майбутніх спеціалістів, які орієнтовані на роботу із дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку з порушеннями психофізичного розвитку.

Закономірності розвитку дітей із відхиленнями психофізичного розвитку детерміновані як внутрішніми передумовами, так і зовнішніми факторами. Розвиток зазначеної категорії дітей здійснюється поетапно. Етапи змінюють один одного у певній послідовності, проте перебіг цього процесу у кожній категорії дітей має свої особливості. Врахування цих особливостей у навчально-виховному процесі забезпечує ефективність у реалізації можливостей розвитку кожній категорії дітей.

3. Мета та завдання дисципліни:

Мета дисципліни: – ознайомити студентів із підходами держави і суспільства до організації освіти дітей, які мають суттєві недоліки психофізичного розвитку; основними поняттями дефектології; особливостями і закономірностями розвитку різних категорій осіб з психофізичними вадами; принципами комплектування освітніх установ для дітей, а також диференційованими та індивідуальними механізмами і прийомами корекційного навчання і виховання кожної із категорій дітей.

Завдання:

- ознайомити студентів із причинами порушень нервової системи у дітей, їх проявами та ймовірними наслідками для психофізичного та мовленнєвого розвитку; психолого-педагогічною характеристикою дітей з порушенням психофізичного розвитку, в тому числі з особливостями мовленнєвого розвитку при різних варіантах порушення психофізичного розвитку,

провідними напрямками корекційного впливу, методами та прийомами організації корекційно-розвивального навчання та виховання в закладах спеціальної освіти та особливостями роботи педагога загальноосвітнього навчального закладу з дітьми з різними вадами психофізичного розвитку в умовах інклюзивної освіти.

- формувати у студентів вміння обирати та використовувати методи навчання, виховання та розвитку дітей з вадами психофізичного розвитку дошкільного та молодшого шкільного віку.

- навчити студентів використовувати теоретичні знання з неврологічних основ дефектології на практиці під час діагностики рівня психофізичного та мовленнєвого розвитку; формувати у студентів вміння диференціювати різні форми порушень психофізичного розвитку, виявляти особливості пізнавальної та емоційно-вольової сфери дітей з різними вадами психофізичного розвитку, творчо застосовувати професійні знання у педагогічній практиці.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

ЗК-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК-3. Дослідницько-практикологічна. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

ЗК-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

ЗК-5. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема

учнів початкової школи; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

ЗК-6. Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).

ЗК-7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

ЗК-8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного розв'язання педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

ЗК-9. Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

ЗК-10. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підході до освітнього процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

ЗК-11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно розв'язувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

ЗК-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

Фахові компетентності спеціальності

ФК-1. Філологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу мови навчання, мови вивчення, іноземної мови, літературного читання та їхніх окремих змістових ліній. Складниками філологічної компетентності є лінгвістична, мовленнєва, літературознавча.

ФК-3. Технологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих проектно-технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту освітньої галузі «Технології» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками технологічної компетентності є: ІКТ-компетентність, компетентності з техніки обробки матеріалів, технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтво та самообслуговування.

ФК-4. Природничо-наукова компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих природничо-наукових знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту природознавчого матеріалу відповідної освітньої галузі початкової освіти. Складниками природничо-наукової компетентності є астрономічна, географічна, землезнавча, біологічна (ботанічна, зоологічна, анатомічна, фізіологічна), екологічна, валеологічна

ФК-1. Філологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу мови навчання, мови вивчення, іноземної мови, літературного читання та їхніх окремих змістових ліній. Складниками філологічної компетентності є лінгвістична, мовленнєва, літературознавча.

ФК-2. Математична компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих математичних знань і умінь, що утворюють світоглядну, теоретичну та операційно-діяльнісну основу освітньої галузі «Математика». Складниками математичної компетентності є арифметична, логічна, алгебраїчна, геометрична та тотожних перетворень.

ФК-3. Технологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих проектно-технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту освітньої галузі «Технології» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками технологічної компетентності є: ІКТ-компетентність, компетентності з техніки обробки матеріалів, технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтво та самообслуговування.

ФК-4. Природничо-наукова компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих природничо-наукових знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту природознавчого матеріалу відповідної освітньої галузі початкової освіти. Складниками природничо-наукової компетентності є астрономічна, географічна, землезнавча, біологічна (ботанічна, зоологічна, анатомічна, фізіологічна), екологічна, валеологічна.

ФК-5. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками мистецької компетентності є музична, образотворча, мистецько-синтетична.

ФК-6. Психологічна компетентність. Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна.

ФК-7. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

ФК-8. Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.

ФК-9. Організаційна. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

ФК-10. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету.

ФК-11. Професійно-комунікативна компетентність (ПКК). Здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

ПРН 2. Розуміти мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи (педагогічна компетентність + ПКК). Знати структуру календарно-тематичного планування, особливості ведення журналу обліку успішності учнів. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.

ПРН 3. Розуміти вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи.

ПРН 4. Розуміти закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.

ПРН 5. Знати суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

ПРН 6. Знати зміст нормативних документів, що регламентують початкову освіту: Державного стандарту початкової освіти, навчальних програм предметів, які вивчаються в початковій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.

ПРН 7. Застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих задач.

ПРН 8. Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання учнів. Складати психолого-педагогічну характеристику на учня та клас.

ПРН 9. Проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.

ПРН 10. Моделювати процес навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методика роботи над окремими видами завдань, створювати методика підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.

ПРН 11. Проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі з певного предмету.

ПРН 12. Проводити уроки в початковій школі, аналізувати урок щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.

ПРН 13. Проектувати зміст і методика проведення виховних заходів для учнів початкової школи.

ПРН 14. Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних задач.

ПРН 15. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.

ПРН 16. Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя.

ПРН 17. Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

ПРН 18. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

ПРН 19. Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

5. Структура курсу

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)	Форма контролю
7 кредити / 210 годин	36	34	140	Диференційований залік

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Інклюзивно-ресурсний центр – ауд. 213, ауд. 307.

Матеріали, викладені на KSU online для організації змішаного навчання. Детальніше:
<https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=3245>

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% очне/дистанційне відвідування або відпрацювання всіх лекційних та практичних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Високо цінується академічна доброчесність. До всіх студентів освітньої програми відбувається абсолютно рівне ставлення.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розкладу навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 10)	Завдання	Максимальна кількість балів
4 семестр					
Модуль 1. Неврологічні основи дефектології					
Тиждень А 11 академічних години	Тема 1.1: Нервова клітина, нервове волокно, глія, синапс. 1. Невропатологія як наука. Загальна характеристика.. 2. Зв'язок невропатології з дефектологією та корекційною педагогікою. 3. Структурні елементи нервової тканини. Будова нервової клітини, волокна, нейроглії.	лк. - 4 год., пр. – 2 год., сам. – 5 год.	1, 4, 8, 12	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	4
Тиждень Б 11 академічних години	Тема 1.2. Центральна нервова система. Будова та функції. 1. НС 2. Філогенез та онтогенез нервової системи	лк. - 2 год., пр. – 4 год. , сам. – 5 год.	2,6,8,11,3, 12	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	8 (по 4 бали за кожне практичне заняття)

	<p>3. Функції нервової системи</p> <p>4. Будова головного мозку.</p> <p>5. Спинний мозок. Будова та функції.</p>				
<p>Тиждень А</p> <p>11 академічних години</p>	<p>Тема 1.3: Аналізатори, їх будова та функціонування.</p> <p>1. Безумовні та умовні рефлексії.</p> <p>2. Властивості нервових процесів:</p> <p>А) збудження;</p> <p>Б) гальмування;</p> <p>В) іррадіація;</p> <p>Г) концентрація;</p> <p>Д) індукція.</p> <p>3. Будова та функції аналізатора.</p> <p>4. Динамічний стереотип.</p> <p>5. Сигнальні системи.</p>	<p>лк. - 4 год.,</p> <p>пр. – 2 год.,</p> <p>сам. – 5 год.</p>	1,3,5,8,10	<p>1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану</p>	4
<p>Тиждень Б</p> <p>11 академічних години</p>	<p>Тема 1.4: Функціональні блоки головного мозку.</p> <p>1. Поняття про функціональні системи організму.</p> <p>2. Функціональні блоки мозку. Загальна характеристика.</p> <p>3. Перший функціональний блок мозку. Загальна характеристика.</p> <p>4. Другий функціональний блок мозку. Загальна характеристика.</p> <p>5. Третій функціональний блок мозку. Загальна характеристика.</p>	<p>лк. - 2 год.,</p> <p>пр. – 2 год.,</p> <p>сам. – 7 год.</p>	4,8,12,1,6	<p>1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану</p>	4
<p>Тиждень А</p> <p>11 академічних години</p>	<p>Тема 1.5: Черепно-мозкові нерви. Вегетативна НС</p> <p>1. Класифікація черепно-мозкових нервів.</p> <p>2. Чутливі черепно-мозкові нерви.</p> <p>3. Рухові черепно-мозкові нерви.</p> <p>4. Змішані черепно-мозкові нерви.</p>	<p>сам. –</p> <p>11 год.</p>	3,6,8,12,1,11,5	<p>1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану</p>	10

	5. Симптоми порушень черепно-мозкових нервів. 6. Вегетативна нервова система. Загальна характеристика.				
Тиждень Б 11 академічних години	Тема 1.6. Загальна характеристика різних порушень НС. 1. Основні синдроми порушень вищих психічних функцій 2. Мінімальна мозкова дисфункція 3. Неврози у дітей і підлітків 4. Інфекційні захворювання нервової системи 5. Черепно-мозкова травма. 6. Крововиливи у головний мозок	лк. - 2 год., пр. - 2 год. , сам. - 7 год.	2,6,8,11,3, 12	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	4
Модуль 2. Діти з порушеним психофізичним розвитком та організація їх навчання					
Тиждень А 12 академічних години	Тема 2.1. Предмет, завдання та теоретичні питання дефектології. 1. Предмет, завдання та основні напрями сучасної дефектології. 2. Взаємозв'язок дефектології з іншими науками. 3. Основні закономірності психічного розвитку дитини. 4. Закономірності психічного дизонтогенезу. 5. Критичні періоди розвитку дитини.	лк. - 2 год., пр. - 2 год. , сам. - 8 год.	4, 5, 8, 12, 13	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	4
Тиждень Б 12 академічних години	Тема 2.2: Етіологія виникнення порушень розвитку у дітей. 1. Типи класифікацій етіологічних чинників. 2. Класифікація етіологічних факторів за часом впливу.	лк. - 2, пр. - 2 год. , сам. - 8 год.	1,3,4,5,7,9, 11,12	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	4

	<p>3. Класифікація етіологічних факторів за напрямом впливу.</p> <p>4. Класифікація етіологічних факторів за характером впливу.</p>				
<p>Тиждень А</p> <p>12 академічних години</p>	<p>Тема 2.3. Порушення психофізичного розвитку у дітей.</p> <p>1. Діти з вадами психофізичного розвитку. Сучасна термінологія.</p> <p>2. Класифікація порушень розвитку. Види дизонтогенезу.</p> <p>3. Категорії дітей з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>4. Структура дефекту за Л.С.Виготським.</p>	<p>лк. – 2 год., пр. – 2 год. , сам. – 8 год.</p>	<p>1,4,7,9,10, 11,12</p>	<p>1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану</p>	<p>4</p>
<p>Тиждень Б</p> <p>12 академічних години</p>	<p>Тема 2.4. Загальна характеристика сучасної системи освітньо-корекційних послуг.</p> <p>1. Поняття про абілітацію та реабілітацію</p> <p>2. Проблема компенсації та корекції функцій в спеціальній педагогіці.</p> <p>3. Система спеціальної освіти України.</p> <p>4. Інтегрована та інклюзивна освіта дітей з вадами психофізичного розвитку.</p> <p>5. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.</p>	<p>лк. – 2 год., пр. – 2 год. , сам. – 8 год.</p>	<p>3,5,8,10, 11,4,2</p>	<p>1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану</p>	<p>4</p>
<p>Тиждень А</p> <p>12 академічних години</p>	<p>Тема 2.5. Клініко-психологічна характеристика та спеціальна освіта дітей з порушеннями мовлення.</p> <p>1. Класифікації розладів мовлення.</p> <p>2. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями мовлення.</p> <p>3. Організація логопедичної допомоги дітям дошкільного віку.</p> <p>4. Організація логпечної роботи дітям шкільного віку.</p>	<p>лк. – 2 год., пр. – 2 год. , сам. – 8 год.</p>	<p>1,3,4,5,8, 12</p>	<p>1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану</p>	<p>4</p>

	<p>5. Логопедична допомога в системі охорони здоров'я.</p> <p>6. Особливості роботи педагога з дітьми, що потребують логопедичної допомоги, в умовах загальноосвітніх закладів</p>				
Тиждень Б 12 академічних години	<p>Тема 2.6. Діти з порушеннями інтелектуального розвитку.</p> <p>1. Порушення інтелектуального розвитку. Класифікації олігофренії.</p> <p>2. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями інтелекту.</p> <p>3. Система виховання, навчання дітей дошкільного віку з вадами інтелекту</p> <p>4. Навчання і виховання школярів з порушеним інтелектуальним розвитком</p>	<p>лк. – 2 год., пр. – 2 год. , сам. – 8 год.</p>	1,3,4,5,6,8, 9,10	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	4
Тиждень А 12 академічних години	<p>Тема 2.7. Діти із затримкою психічного розвитку.</p> <p>1. Етіологія, патогенез та класифікація ЗПР.</p> <p>2. Диференційна діагностика олігофренії та затримки психічного розвитку (ЗПР) з іншими порушеннями психофізичного.</p> <p>3. Корекційна спрямованість виховання і навчання дітей дошкільного віку із ЗПР.</p> <p>4. Навчання і виховання дітей шкільного із ЗПР.</p>	<p>лк. - 2 год., пр. – 2 год, сам. – 8 год.</p>	2,4,5,7,8,9, 11,12	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	4
Тиждень Б 12 академічних годин	<p>Тема 2.8. Діти з порушенням слухового аналізатору.</p> <p>1. Причини та класифікація порушень слуху.</p> <p>2. Психолого-педагогічна характеристика учнів з вадами слуху.</p> <p>3. Зміст корекційно-розвивальної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку з порушеннями слуху.</p>	<p>лк. - 2 год., пр. – 2 год, сам. – 8 год.</p>	4, 5, 8, 12, 13	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	4

	<p>4. Система дошкільного корекційної освіти дітей з порушенням зору.</p> <p>5. Корекційно-розвивальна робота з дітьми шкільного віку з вадами слуху.</p>				
<p>Тиждень А</p> <p>12 академічних годин</p>	<p>Тема 2.9. Діти з порушенням зорового аналізатору.</p> <p>1. Причини та ступені порушень зору,</p> <p>2. Класифікація порушень зору.</p> <p>3. Корекційно-розвивальна робота з школярами з порушеннями зорової функції у спеціальних школах III-IV типів.</p> <p>4. Організація допомоги учням з порушеннями слуху та з порушеннями зору в умовах загальноосвітньої школи</p>	<p>лк. - 2 год., пр. – 2 год, сам. – 8 год.</p>	<p>2,3,4,6,8,9, 11</p>	<p>1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану</p>	<p>4</p>
<p>Тиждень Б</p> <p>12 академічних годин</p>	<p>Тема 2.10. Загальна характеристика та спеціальна освіта дітей з комплексними дефектами розвитку.</p> <p>1. Поняття про складні порушення розвитку.</p> <p>2. Класифікація дітей із складними вадами розвитку.</p> <p>3. Організація корекційної-розвивального навчання з дітьми зі складними вадами розвитку.</p> <p>4. Особливості навчання та виховання дітей дошкільного віку зі складними вадами розвитку.</p> <p>5. Особливості навчання та виховання дітей шкільного віку зі складними вадами розвитку.</p>	<p>сам. – 12 год.</p>	<p>1,3,4,5,6,8, 9,11,12</p>	<p>1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану</p>	<p>10</p>
<p>Тиждень А</p> <p>12 академічних годин</p>	<p>Тема 2.11. Діти з порушенням опорно-рухового апарату</p> <p>1. Етіопатогенез та класифікація ДЦП.</p> <p>2. Особливості порушень психіки та</p>	<p>лк. - 2 год., пр. – 2 год. , сам. – 8 год.</p>	<p>3,5,6,7,8,9, 11.</p>	<p>1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану</p>	<p>4</p>

	<p>рухової сфери у дітей з ДЦП.</p> <p>3. Особливості порушень психіки у дітей із ДЦП.</p> <p>4. Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми раннього віку із ДЦП.</p> <p>5. Провідні напрями корекційно-розвивальної роботи з дошкільниками та дітьми шкільного віку із ДЦП.</p> <p>6. Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей з порушеннями опорно-рухової системи в умовах інклюзивного та інтегрованого навчання</p>				
Тиждень Б 12 академічних годин	<p>Тема 2.12. Діти з порушеннями емоційно-вольової сфери та поведінки</p> <p>1. Поняття про аутизм та аутистичні порушення та причини виникнення.</p> <p>2. Психолого-педагогічна характеристика дітей з аутизмом.</p> <p>3. Недорозвиток емоційно-вольової сфери та критерії визначення синдрому гіперактивності з дефіцитом уваги.</p> <p>4. Поняття про девіантну поведінку та етіологія.</p> <p>5. Аддиктивна поведінка. Особистісна схильність до аддиктивної поведінки.</p>	<p>лк. - 2 год., пр. – 2 год, сам. – 8 год.</p>	3,5,6,8,10, 11	<p>1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану</p> <p>2. Підготуватися до підсумкової контрольної роботи.</p>	<p>4</p> <p>12</p>
Всього		210 год.			100 балів

9. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. Неврологічні основи дефектології

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

Загальна кількість балів – 34:

По 4 бали – за кожне практичне заняття.

10 балів – за опрацювання теми модульної самостійної роботи.

Модуль 2. Діти з порушеним психофізичним розвитком та організація їх навчання

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

Загальна кількість балів – 60:

По 4 бали – за кожне практичне заняття.

10 балів – за опрацювання теми модульної самостійної роботи.

12 балів – за написання підсумкової контрольної роботи.

Якщо з якоїсь об'єктивної чи суб'єктивної причини студент не отримав балів на лабораторному занятті, то протягом тижня він може за власним бажанням відпрацювати це заняття або виконати додаткове творче завдання. Додаткові творчі завдання можна отримати у викладача

Високий рівень виконання завдань практичного заняття оцінюється в 4 бали. Достатній рівень – оцінюється в 3 бали. Середній рівень – оцінюється в 2 бали. Низький оцінюється в 0-1 бал.

Високий рівень виконання завдань самостійно роботи оцінюється в 9-10 балів. Достатній рівень – оцінюється в 6-8 балів. Середній рівень – оцінюється в 3-5 балів. Низький оцінюється в 0-2 бали.

Високий рівень виконання підсумкової контрольної роботи оцінюється в 10-12 балів. Достатній рівень – оцінюється в 7-9 балів. Середній рівень – оцінюється в 4-6 балів. Низький оцінюється в 0-3 бали.

Критерії оцінювання виконання завдань практичного заняття чи самостійної роботи

Рівень виконання	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Високий	Відповідь характеризується повнотою, глибокими, системними знаннями, вільним використанням термінології з наведенням прикладів та розкриттям теоретичних та методичних засад діагностики або корекції порушення психічного або (та) фізичного розвитку. Під час викладення матеріалу студент використовує знання із суміжних дисциплін. Рівень відповіді - творчий.
Достатній	Відповідь характеризується повнотою засвоєння теоретичного матеріалу. Знання студента є достатніми для розкриття питання, він вільно користується термінологією, може розкрити методичні засади подолання порушення психічного або (та) фізичного розвитку. Допущені огріхи та помилки виправляє самостійно. Рівень відповіді – продуктивний.
Середній	Відповідь характеризується повнотою засвоєння теоретичного матеріалу. Студент відтворює основний матеріал за поданою викладачем схемою, засвоєні знання не може самостійно пов'язати із практичною діяльністю. Рівень відповіді - репродуктивний

Низький	Відповідь характеризується фрагментарністю, неповнотою засвоєння теоретичного матеріалу. Викладення матеріалу відбувається з численними огріхами та порушенням логіки, на репродуктивному рівні. Або: відповідь відсутня.
---------	--

10. Список рекомендованих джерел

ОСНОВНА

1. Бадалян Л.О. Невропатология : учебник для студ. дефектол. фак-тов высш. пед. учеб. заведений / Л.О. Бадалян. - 2-е изд., исправ. – М. : Академия, 2003. - 368 с.
2. Гонеев А., Лифинцева Н. И., Ялпаева Н. В. Основы коррекционной педагогики: учебное пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. М. : Академия, 2002. - 280 с.
3. Діти з особливими потребами : поради батькам : [методичний посібник] / Ін-т спец. педагогіки АПН України ; ред. В. І. Бондар, В. В. Засенко. - К. : Науковий світ, 2004. - 232 с.
4. Специальная педагогика : учебное пособие для студ. пед. вузов / под ред. Н. М. Назаровой. - 10-е изд., стереотип. – М.: Академия, 2010. - 400 с.

ДОДАТКОВА

5. Выготский Л.С. Основы дефектологии: учебник / Л. С. Выготский. - Санкт-Петербург : Лань, 2003. - 656 с.
6. Гуровец Г.В. Детская невропатология : естественно-научные основы специальной дошкольной психологии и педагогики. – М. : Владос, 2004. - 303 с.
7. Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі / За ред. В.І.Бондара, В.В.Засенко.- Київ: КНТ, 2008. – 295с.
8. Коберник Г.Н Введение в специальность "Дефектология" [Текст] : учебное пособие / Г. Н. Коберник. - Киев : Вища школа, 1984. - 144 с.
9. Ляпидевский С.С. Невропатология: естественнонаучные основы специальной педагогики : учебник для студ. высш. учеб. заведений / С.С. Ляпидевский; ред. В.И. Селиверстов. – М. : Владос, 2003. - 384 с.
10. Синев В.Н. Основы дефектологии : навчальний посібник для студ. пед. ін-тів / В. М. Синьов, Г. М. Коберник. - Київ : Вища школа, 1994. - 143 с.

Інтернет-ресурси

11. <http://elibrary.kspu.edu/>
12. <http://www.nbu.gov.ua/>
13. <https://www.booksmed.com/logopediya/>